

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๒๐๐/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิชุมชนและสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน อันเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน กรณีร้องเรียนว่า การแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบของประชาชน จากการจัดหาที่ดิน เพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก พื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ล่าช้า

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

กรมธนารักษ์

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องร้องเรียนทางไปรษณีย์ ตามคำร้องที่ ๒๒๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ว่า ผู้ร้องทำกินและอยู่อาศัยในพื้นที่ [REDACTED] ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ต่อมาเมื่อคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (special economic zone: SEZ) กำหนดให้เพิกถอนสภาพที่ดินตำบลท่าสายลวดตามแผนที่แนบท้ายคำสั่งให้เป็นที่ราชพัสดุเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก (SEZ ตาก) ทำให้ผู้ร้องสูญเสียที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย และรัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงการคลังโดยผู้ถูกร้องแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบ แต่ไม่มี ความคืบหน้า จึงขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบ การละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐานดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๘๑-๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษส่งผลกระทบต่อประชาชน

๒.๑.๒ บันทึกการลงพื้นที่และบันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดตาก

๒.๑.๓ หนังสือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก ที่ กค ๐๓๑๘.๑๖/๑๖๒๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก ที่ กค ๐๓๑๘.๑๖/๑๖๒๘ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑ และผู้ร้องให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

๑) สมาชิกของผู้ร้อง

ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนจากการถูกเพิกถอนสภาพที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้เป็นที่ราชพัสดุ เพื่อให้คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) จัดสรรที่ดินให้เอกชนและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) เข้า [redacted] จึงยื่นฟ้องกระทรวงการคลังเป็นคดีต่อศาลจังหวัดแม่สอด ต่อมาได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับกระทรวงการคลังแล้ว แต่ผู้ร้องยังไม่ได้จ่ายเงินช่วยเหลือที่ดินให้ถูกต้องครบถ้วน อีกทั้งหน่วยงานของรัฐไม่ได้แก้ไขปัญหา ดังนี้

- กรณี [redacted] ขอให้ผู้ถูกร้องเจรจากับ กนอ. เพื่อจัดหาทางเข้าออกที่ดินซึ่งกลายเป็นที่ดินตาบอดเนื่องจากทางเข้าออกเดิมถูกเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ราชพัสดุ

- กรณี [redacted] ขอให้ผู้ถูกร้องซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) [redacted] ซึ่งอยู่ติดกับที่ราชพัสดุ และขอให้กรมที่ดินพิจารณาการขออนุญาตที่ดินดังกล่าว

- กรณี [redacted] ขอให้ผู้ถูกร้องพิจารณาการขอทำถนนชั่วคราวในที่ราชพัสดุเพื่อสัญจรเข้าออกในที่ดิน

• กรณี [REDACTED] ขอให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้งขยะในที่ดินของ [REDACTED] และประชาชน เนื่องจากพื้นที่บ่อขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าสายลวด (อบต.ท่าสายลวด) ถูกเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ราชพัสดุ (ภาคผนวก ก)

๒) ผู้ร้องเรียกร้องให้รัฐบาลจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ประชาชนที่ถูกเพิกถอนสภาพที่ดินทำกินให้เป็นที่ราชพัสดุ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเกษตรกรรม แต่คณะกรรมการพิจารณาจัดสรรที่ดินทำกินให้ประชาชนเพียง ๑๕ ราย และแจ้งว่าสมาชิกของผู้ร้องไม่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ผู้ร้องจึงต้องการให้ผู้ถูกร้องชี้แจงที่มาของตัวแทนภาคประชาชน และหลักเกณฑ์การคัดเลือกประชาชนที่ได้รับจัดสรรที่ดินทำกิน และให้หน่วยงานของรัฐจัดสรรที่ดินทำกิน ๖๐ ไร่ ๐ งาน ๐๐ ตารางวา (๖๐-๐-๐๐ ไร่) ให้กับสมาชิกของผู้ร้อง ๕ ราย [REDACTED]

๓) เมื่อปี ๒๕๖๕ [REDACTED]

[REDACTED] ได้เรียกร้องให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาที่สาธารณประโยชน์และที่ดินเอกชนปล่อยทิ้งร้าง แก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินของผู้ถูกร้องทับซ้อนกับที่ทำกินของผู้ร้อง จังหวัดตากจึงมีคำสั่ง ที่ ๓๘๖๓/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีแก้ไขปัญหาคือพิพาทการออกโฉนดที่ดินทับพื้นที่ราษฎรบ้านวังตะเคียน ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีความคลาดเคลื่อน สร้างความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อสิทธิของราษฎร โดยมี [REDACTED] (สมาชิกของผู้ร้อง) ร่วมเป็นคณะกรรมการ ซึ่งการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ มีมติให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ร้อง (ภาคผนวก ข)

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ใน SEZ ตาก

๑.๑) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ใน SEZ กำหนดให้เพิกถอนสภาพที่ดินในพื้นที่ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เฉพาะภายในแนวเขตตามแผนที่หมายเลข ๑/๘ แนบท้ายคำสั่ง ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙๔๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เนื้อที่ ๘๐๓-๐-๐๐ ไร่ ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เนื้อที่ ๒,๑๘๒-๓-๖๔ ไร่ และที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เนื้อที่ ๑๓-๑-๑๒ ไร่ ให้เป็นที่ราชพัสดุโดยแบ่งเป็น ๒ แปลง เพื่อให้ผู้ถูกร้องจัดให้หน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์ รวมถึงให้ กนอ. และเอกชนเช่าเป็นพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การท่องเที่ยว หรือการอื่นเพื่อประโยชน์ต่อการมีหรือส่งเสริมให้เกิด SEZ ต่อมา กนพ.

/ในคราวประชุม...

ในคราวประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบจัดสรรที่ดินดังกล่าว ให้เอกชนเช่าแปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๑,๓๔๖-๐-๗๗ ไร่ และให้ กนอ. เช่าแปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๘๓๖-๒-๘๖ ไร่

๑.๒) จังหวัดตากได้มีคำสั่ง ที่ ๑๑๙๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่ดินเพื่อใช้ในการจัดตั้ง SEZ ตาก โดยให้มีหน้าที่ตรวจสอบ ข้อมูลผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินที่ถูกเพิกถอนสภาพให้ตกเป็นที่ราชพัสดุ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้าใจคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ประสานงานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการนำพื้นที่มาใช้ในการจัดตั้ง SEZ ตาก และดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ครอบครองที่ดิน โดยไม่ต้อง รวมทั้งเร่งรัดนำพื้นที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ใน SEZ ตาก

๑.๓) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เห็นชอบตาม มติที่ประชุม กนพ. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งคณะกรรมการระดับพื้นที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติการหรือแก้ไขปัญหาการจัดการที่ดินและ บริหารจัดการใน SEZ และให้จังหวัดที่มี SEZ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา SEZ อย่างต่อเนื่อง จากนั้นจังหวัดตากได้มีคำสั่งที่ ๒๙๓๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร จัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก ตามข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย เพื่อประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจ กับผู้ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ราชพัสดุ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลประชาชน สิ่งปลูกสร้าง พืชผล กำหนดค่าชดเชย ค่าเยียวยา และค่ารื้อถอน แล้วรายงานกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๑.๔) การประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๘ และการประชุม กนพ. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบการช่วยเหลือผู้ได้รับ ผลกระทบใน SEZ ตาก จากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ เป็นค่าขนย้าย (ที่ดิน) ค่าสิ่งปลูกสร้าง และค่าต้นไม้ ไม้ผล พืช (อาสิน) ๘๗ ราย ๑๐๙ แปลง เนื้อที่ ๑,๗๙๙-๒-๔๕.๒๑ ไร่ เป็นเงิน ๔๓๘,๓๐๘,๙๖๕ บาท ดังนี้

๑.๔.๑) ผู้ได้รับผลกระทบและยินยอมรับการช่วยเหลือ ๘๒ ราย ๑๐๒ แปลง เนื้อที่ ๑,๗๐๒-๒-๙๕.๒๑ ไร่ เป็นเงิน ๔๑๖,๘๗๙,๙๐๗ บาท

๑.๔.๒) ผู้ได้รับผลกระทบที่อยู่ระหว่างการเจรจา ๕ ราย ๗ แปลง เนื้อที่ ๙๖-๓-๕๐ ไร่ เป็นเงิน ๒๑,๔๒๙,๐๕๘ บาท

๑.๕) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เห็นชอบและอนุมัติ การช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบใน SEZ ตาก จากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ จำนวน ๔๓๘,๓๐๘,๙๖๕ บาท เป็นค่าขนย้าย (ที่ดิน) ค่าสิ่งปลูกสร้าง และค่าต้นไม้ ไม้ผล พืช (อาสิน) ตามที่ กระทรวงการคลังโดยผู้ถูกร้องเสนอ และเห็นควรให้ตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลให้ตรงกับผู้ได้รับผลกระทบ รวมทั้งจังหวัดตากควรสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่อยู่ระหว่างการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว

๒) การแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบให้แก่สมาชิกของผู้ร้อง

๒.๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อนุมัติเงิน

ช่วยเหลือที่ดินแก่ [REDACTED] อย่างไรก็ตาม
เมื่อปี ๒๕๖๑ [REDACTED] ได้ยื่นฟ้องกระทรวงการคลังเป็นคดีต่อศาล
จังหวัดแม่สอด และผู้ถูกร้องในฐานะผู้มีอำนาจดำเนินการแทนกระทรวงการคลังได้ฟ้องแย้ง ต่อมา
[REDACTED] ได้ขอถอนฟ้อง จากนั้นศาลจังหวัดแม่สอดได้พิพากษา
ให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดย [REDACTED]
[REDACTED] ยอมรับว่าที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ และยินยอมรับเงินช่วยเหลือตามที่คณะทำงานบริหาร
จัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก กำหนด ตลอดจนคู่ความทั้งสองฝ่ายไม่ติดใจนำข้อพิพาทดังกล่าว
ยื่นฟ้องต่อศาลเป็นคดีใหม่อีก และวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ [REDACTED]
ได้รับเงินช่วยเหลือตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องและสำนักงานธนารักษ์
พื้นที่ตากได้ปฏิบัติตามคำพิพากษิตามยอมและสัญญาประนีประนอมยอมความ จึงถือว่าผู้ถูกร้อง
ได้แก้ไขปัญหาให้แก่ [REDACTED] แล้ว นอกจากนี้ผู้ถูกร้องจะเจรจากับ
กนอ. เพื่อหาทางเข้าออกที่ดินให้แก่ [REDACTED] (ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ) และ [REDACTED]
(ตามบันทึกคำยินยอมรับการช่วยเหลือของผู้ได้รับผลกระทบใน SEZ ตาก) ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องไม่สามารถ
จัดซื้อที่ดิน น.ส. ๓ เลขที่ [REDACTED] ซึ่งอยู่ติดกับที่ราชพัสดุได้ เนื่องจากได้นำที่ราชพัสดุ
ดังกล่าวให้ กนอ. เช่าแล้ว กรณีจึงไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของรัฐ
(ภาคผนวก ค)

๒.๒) คณะกรรมการแก้ไขปัญหา [REDACTED] ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
แก้ไขปัญหาดินทั้งระบบ จากนั้นคณะอนุกรรมการได้แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาดินทั้งระบบ
ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง และผู้ถูกร้องได้จัดประชุมเตรียมความพร้อมคณะทำงานเกี่ยวกับปัญหา
ของผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ (ภาคผนวก ง)

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก ชี้แจงสอดคล้องกับผู้ถูกร้อง โดยมี
ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

๑.๑.) การจัดสรรที่ดินให้ผู้ได้รับผลกระทบเช่าเพื่อทำประโยชน์

๑.๑.๑) จังหวัดตากได้มีคำสั่ง ที่ ๒๒๒๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗
กันยายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะทำงานจัดหาที่ดินและกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการจัดสรรที่ดินสำหรับ
ผู้ได้รับผลกระทบ เพื่อตรวจสอบและจัดหาที่ดินที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐมาจัดสรรให้
ผู้ได้รับผลกระทบ และเสนอต่อคณะทำงานบริหารจัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก พิจารณา
กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรที่ดินให้ผู้ได้รับผลกระทบด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม

๑.๑.๒) การประชุมคณะกรรมการจัดงานจัดหาที่ดินฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนเพิ่มเติม ๑๓ ราย ได้แก่ นายก อบต.ท่าสายลวด กำนันตำบลท่าสายลวด ผู้ใหญ่บ้าน ตำบลท่าสายลวด และตัวแทน ผู้ได้รับผลกระทบ ๑๐ ราย เพื่อคัดกรองผู้ได้รับผลกระทบให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง โปร่งใส เป็นธรรม และเพื่อให้เป็นไปตามข้อสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดตากที่ให้บูรณาการกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับ ผู้ได้รับผลกระทบ รวมถึงให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือ และจำนวนที่ดินที่ได้รับการจัดสรร

๑.๑.๓) จังหวัดตากมีคำสั่งที่ ๒๙๒๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ประกอบด้วย นายอำเภอ แม่สอด ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารราบที่ ๑๔ และคณะกรรมการภาคประชาชนอีก ๑๓ ราย ตามมติ คณะกรรมการจัดหาที่ดินฯ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรที่ดินให้ผู้ได้รับผลกระทบ ด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรม สํารวจ ตรวจสอบข้อมูล และคัดกรองผู้ได้รับผลกระทบตามคุณสมบัติ ที่คณะกรรมการบริหารจัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก กำหนด และเสนอต่อคณะกรรมการจัดหาที่ดินฯ เพื่อพิจารณา

๑.๑.๔) การประชุมคณะกรรมการร่วมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรที่ดินให้ผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับผลกระทบต้องยอมรับความเป็นที่ดินของรัฐ และต้องบันทึกยินยอมเป็นหลักฐาน มิฉะนั้นจะถือว่าโต้แย้งกรรมสิทธิ์

(๒) คุณสมบัติของผู้ได้รับผลกระทบ

(๒.๑) เป็นผู้ที่ถูกรัฐใช้ที่ดินทั้งแปลงหรือเกือบทั้งแปลง จนที่ดินที่เหลืออยู่ไม่เพียงพอต่อการทำกิน (เนื้อที่เหลือไม่เกิน ๕-๐-๐๐ ไร่) และมีแปลงเดี่ยวโดยไม่มี แปลงอื่นอีก (หมายรวมถึงที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์และสิทธิทำกินในที่ดินของรัฐ)

(๒.๒) เป็นผู้ที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐไม่เพียงพอที่จะจัดหาที่ดินแปลงใหม่และเป็นทุนสร้างอาชีพใหม่ได้ (ได้รับเงินช่วยเหลือต่ำกว่า ๕ ล้านบาท) และมีอาชีพเกษตรกร

(๓) กำหนดค่าเฉลี่ยการจัดสรรที่ดินทดแทนช่วยเหลือ ในอัตราเท่ากันหรือตามสัดส่วน โดยจัดสรรที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางวา และจัดสรรที่ดินทำกิน รวมเนื้อที่คงเหลือไม่เกิน ๕-๐-๐๐ ไร่ และต้องไม่เกินเนื้อที่ที่รัฐใช้ประโยชน์ใน SEZ ตาก

(๔) ผู้ได้รับผลกระทบต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่บ้าน วังตะเคียน ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

๑.๑.๕) คณะทำงานร่วมฯ ได้พิจารณารายชื่อผู้ได้รับผลกระทบ ๙๔ ราย รวมถึงสมาชิกของผู้ร้อง โดยเห็นว่า [REDACTED] ยังคงโต้แย้งกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับหน่วยงานของรัฐ จึงไม่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ข้อ (๑) และ [REDACTED] มีที่ดินเหลือจากการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ดินราชพัสดุ ๑-๑-๔๖ ไร่ และมีที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๓ แปลง รวม ๒๕-๓-๙๘ ไร่ จึงไม่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ข้อ (๒) ทั้งนี้ มีมติให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ ๑๕ ราย

๑.๑.๖) การประชุม กนพ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของผู้ถูกร้องโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก ที่จะจัดสรรที่ดินเนื้อที่ ๓๗-๐-๐๐ ไร่ แบ่งเป็น (๑) ที่ราชพัสดุด้านทิศเหนือของพื้นที่ที่ กนอ. เขา จะจัดสรรให้เขาทำการเกษตร เนื่องจากพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการอยู่อาศัย และ (๒) ที่ราชพัสดุด้านข้างพื้นที่ที่ กนอ. เขา จะจัดสรรให้เขาอยู่อาศัยและทำการเกษตร โดยให้ผู้ได้รับผลกระทบ ๑๕ ราย เช่ารายละไม่เกิน ๓-๐-๐๐ ไร่ โดยสามารถโอนสิทธิการเช่าได้ตามหลักเกณฑ์ของผู้ถูกร้อง

๑.๑.๗) การประชุมคณะทำงานร่วมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๑ [REDACTED] ได้เข้าร่วมประชุมและสอบถามถึงหลักเกณฑ์การคัดเลือกคณะทำงานร่วมฯ ซึ่งได้รับการชี้แจงว่าคณะทำงานร่วมฯ ภาคประชาชน มาจากผู้นำชุมชนและตัวแทนของผู้ร้อง โดยในช่วงแรกได้ขอให้สมาชิกของผู้ร้องร่วมเป็นคณะทำงานร่วมฯ แต่มีเพียงบางคนเท่านั้นที่ตอบรับ

๑.๒) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ผู้ถูกร้อง โดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากไม่สามารถประมูลเพื่อสรรหาผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง ภายหลังสถานการณ์ดังกล่าวมีการประมูล ๒ - ๓ ครั้ง และได้ผู้ชนะการประมูล แต่ผู้ชนะการประมูลไม่มาทำสัญญา

๑.๓) หลังจากที่ดินที่คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีแก้ไขปัญหาข้อพิพาทการออกโฉนดที่ดินทับพื้นที่ราษฎรบ้านวังตะเคียนฯ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้อง (ตามข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ข้อ ๓) ต่อมาวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๖ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากได้รายงานผลการดำเนินการตามมติดังกล่าวต่อผู้ถูกร้องแล้ว (ภาคผนวก จ)

๑.๔) คณะกรรมการแก้ไขปัญหา [REDACTED] ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโครงการพัฒนาของรัฐ โดยในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ (๔) เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ มีมติให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากชี้แจงข้อมูลการจ่ายเงินชดเชยแก่ผู้ร้อง และให้กรมชลประทานแจ้งจังหวัดตากเพื่อประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ร้องร่วมประชุมหารือ ต่อมาจังหวัดตากได้จัดประชุมการแก้ไขปัญหาพื้นที่ SEZ ตากของผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๗ โดยมี [REDACTED] เข้าร่วมการประชุม และที่ประชุมมีมติ

รับทราบผลการแก้ไขปัญหาของผู้ถูกร้องซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก (ตามข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้องข้อ ๒.๒)

๑.๕) ผู้ถูกร้องถือเป็นผู้เสียหายจากการลักลอบทิ้งขยะในที่ราชพัสดุและสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากได้ร้องทุกข์กล่าวโทษและติดตั้งป้ายประกาศห้ามทิ้งขยะในที่ราชพัสดุแล้วแต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ทั้งหมด เนื่องจากที่ราชพัสดุมีขนาดใหญ่และตั้งอยู่ห่างไกลในหลายพื้นที่

๒) สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด

๒.๑) ██████████ ไม่คัดค้านการรังวัดที่ดินของผู้ถูกร้องตามแผนที่คัดค้านแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องลงพื้นที่รังวัดที่ดินของบุคคลทั้งสามอีก

๒.๒) ส.ค. ๑ ██████████ ระบุพื้นที่ข้างเคียง ได้แก่ ทิศเหนือจดภูเขา ทิศใต้และทิศตะวันตกจดห้วย ทิศตะวันออกจดป่า โดยผู้ครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ รายก่อนแจ้งว่าสภาพที่ดินเป็นที่นา แต่จากการตรวจสอบการอ่านแปลภาพถ่ายปี ๒๕๔๗ ของสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ กรมที่ดิน ปรากฏว่าเป็นป่าผลัดใบ จึงไม่อาจเชื่อได้ว่า ส.ค. ๑ ที่นำมาใช้คัดค้านการรังวัดที่ดินนั้นอยู่ตรงตำแหน่งตามที่นำชี้รังวัด หรือ ส.ค. ๑ ดังกล่าว อาจเป็นการแจ้งการครอบครองโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นจริง

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสายลวด (อบต.ท่าสายลวด)

ขยะที่ลักลอบทิ้งในพื้นที่ อบต.ท่าสายลวด เป็นเศษผ้าจากกิจการตัดเย็บเสื้อผ้า เศษไม้ และเศษปูนจากในพื้นที่เอง รวมทั้งจากพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดตากด้วย โดย อบต.ท่าสายลวดได้แจ้งในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านว่าจะจับและปรับผู้ลักลอบทิ้งขยะอย่างเข้มงวด รวมถึงได้ติดตั้งป้ายประกาศห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ และจ้างเอกชนเพื่อเก็บขยะไปทิ้งนอกพื้นที่ คิดค่าบริการ ๔๐๐ บาทต่อตัน อีกทั้งรณรงค์ให้ประชาชนขุดหลุมฝังกลบขยะเปียกหรือทำปุ๋ยจากขยะเปียก แต่เอกชนไม่รับกำจัดขยะประเภทเศษผ้า ดังนั้น อบต.ท่าสายลวดจึงประสานให้ผู้ประกอบกิจการตัดเย็บเสื้อผ้าจ้างเอกชนเพื่อเก็บขยะประเภทเศษผ้าโดยตรง ทำให้การลักลอบทิ้งขยะลดลง แต่ยังคงพบการลักลอบทิ้งขยะในพื้นที่ห่างไกลชุมชนโดยเฉพาะในช่วงกลางคืน

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

จังหวัดตากได้ปรับปรุงโครงสร้างคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ได้รับผลกระทบ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามรายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๘๑-๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษส่งผลกระทบต่อประชาชน ดังนี้

๑) คำสั่งจังหวัดตาก ที่ ๑๐๓๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะทำงานและชุดปฏิบัติการ ๙ ชุด เพื่อสำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำรายงานข้อมูลที่ดินสิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ ไม้ผล พืช (อาสิน)

๒) คำสั่งจังหวัดตาก ที่ ๑๐๓๖/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ข้อยุติ และกำหนดแนวทางการจ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ

๓) คำสั่งจังหวัดตาก ที่ ๒๒๒๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินและกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการจัดสรรที่ดินสำหรับผู้ได้รับผลกระทบ

๔) คำสั่งจังหวัดตากที่ ๒๙๒๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางการจัดสรรที่ดินสำหรับผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีผู้นำชุมชนและตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบร่วมเป็นคณะกรรมการ

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง กรณีการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบของประชาชน จากการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก พื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ล่าช้า หรือไม่ อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗^๑ รับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน และมาตรา ๔๓ (๒)^๒ รับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน สอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights: UDHR) ข้อ ๑๗^๓ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ข้อ ๑^๔ ซึ่งรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน และการจัดการทรัพย์สินที่ใช้อุปโภคและบริโภครวมถึงทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างเสรี

/โดยประชาชน...

^๑ มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก

^๒ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

^๓ ข้อ ๑๗

(๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเอง เช่นเดียวกับโดยร่วมกับผู้อื่น

(๒) บุคคลใด ๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยพลการไม่ได้

^๔ ข้อ ๑ วรรคสอง เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

โดยประชาชนจะต้องไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UN Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และให้ภาคธุรกิจประกอบกิจการโดยเคารพสิทธิมนุษยชน รวมถึงกำหนดหน้าที่ของรัฐและภาคธุรกิจในการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ

๓.๒ กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๒ ประเด็น ดังนี้

๓.๒.๑ การจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ [REDACTED]

มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้อนุมัติเงินช่วยเหลือที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และอาสิน แก่ [REDACTED] ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ดินราชพัสดุเพื่อใช้ประโยชน์ใน SEZ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘

๑.๒) เมื่อปี ๒๕๖๑ [REDACTED]

ได้ยื่นฟ้องกระทรวงการคลังเป็นคดีต่อศาลจังหวัดแม่สอดว่า พวกตนครอบครองที่ดินที่ถูกร้องยื่นขอออกโฉนดที่ดิน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด มีคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน โดยให้นำที่ดินดังกล่าวพิจารณาออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ถูกร้อง บุคคลทั้งสามจึงขอให้ศาลสั่งเพิกถอนคำขออออกโฉนดที่ดินและคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน

๑.๓) วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ศาลจังหวัดแม่สอดได้มีคำพิพากษาให้คดีเป็นอันเสร็จเด็ดขาดไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดย [REDACTED] ยอมรับว่าที่ดินเป็นที่ราชพัสดุ และยินยอมรับเงินช่วยเหลือตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการในที่ดินราชพัสดุใน SEZ ตาก กำหนด ตลอดจนคู่ความทั้งสองฝ่ายไม่ติดใจ นำข้อพิพาทดังกล่าวยื่นฟ้องต่อศาลเป็นคดีใหม่อีก

๑.๔) วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ [REDACTED]

[REDACTED] ได้รับเงินช่วยเหลือตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อศาลจังหวัดแม่สอดได้มีคำพิพากษาตามยอม ในคดีระหว่าง [REDACTED] กับกระทรวงการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ดินราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของประชาชน จึงเป็นกรณีตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่องหากเป็นเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๓.๒.๒ การแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบด้านอื่น ๆ จากการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากให้แก่ผู้ร้อง มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ อย่างไร

๑) จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑.๑) ภายหลังจากการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ดินราชพัสดุตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ที่ดินที่เหลืออยู่ของ ██████████ ใน SEZ ตาก กลายเป็นที่ดินตาบอด เนื่องจากมีที่ราชพัสดุล้อมรอบ และผู้ถูกร้องโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากได้แจ้ง ██████████ ว่า หาก กนอ. รับเงื่อนไขการเช่าและจัดทำสัญญาเช่ากับผู้ถูกร้อง จะเจรจาทางเข้าออกที่ดินให้แก่ประชาชน ตามสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่าง ██████████ กับกระทรวงการคลัง และบันทึกคำยินยอมรับการช่วยเหลือของ ██████████ แต่ กนอ. อยู่ระหว่างการขอความเห็นชอบแผนการลงทุนต่อคณะรัฐมนตรี

๑.๒) การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน น.ส. ๓ ██████████ ของ ██████████ ผู้ถูกร้องได้แจ้ง ██████████ ว่าไม่สามารถซื้อที่ดินดังกล่าวได้ เนื่องจากผู้ถูกร้องได้นำที่ราชพัสดุซึ่งอยู่ติดกับที่ดินดังกล่าวให้ กนอ. เช่าแล้ว กรณีจึงไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของรัฐ ส่วนการพิจารณาการขออนุญาตที่ดินตาม น.ส. ๓ ██████████ ในส่วนที่ไม่ได้โต้แย้งกรรมสิทธิ์กับผู้ถูกร้องนั้น อยู่ระหว่างการตรวจสอบสถานะที่ดินของผู้ถูกร้องเพื่อประกอบการพิจารณาของกรมที่ดินต่อไป

๑.๓) กรณี ██████████ แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เพื่อขออนุญาตผู้ถูกร้องทำถนนชั่วคราวโดยใช้หินกลบ สำหรับบรรเทาปัญหาการสัญจรเข้าออกที่ดินซึ่งเป็นถนนลูกรังและมีหลุมบ่อ นั้น อยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้ถูกร้อง

๑.๔) การลักลอบทิ้งขยะในเขตพื้นที่ อบต.ท่าสายลวด บริเวณที่ดินของ ██████████ และประชาชน อบต.ท่าสายลวดได้จัดเก็บขยะในที่ดินของ ██████████ แล้ว และได้แจ้งในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านว่าจะจับและปรับผู้ลักลอบทิ้งขยะอย่างเข้มงวด ติดตั้งป้ายประกาศห้ามทิ้งขยะในที่สาธารณะ จ้างเอกชนเพื่อเก็บขยะไปทิ้งนอกพื้นที่ อบต.ท่าสายลวด และรณรงค์ให้ประชาชนชุดหลุมฝังกลบขยะเปียกหรือทำปุ๋ยจากขยะเปียก รวมถึงประสานให้ผู้ประกอบการตัดเย็บเสื้อผ้าจ้างเอกชนเพื่อเก็บขยะประเภทเศษผ้าโดยตรง

๑.๕) การจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ประชาชน จังหวัดตากได้มีคำสั่ง ที่ ๒๙๒๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐระหว่างและภาคประชาชน ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการจัดสรรที่ดินสำหรับผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบ และสมาชิกของผู้ร้องร่วมเป็นคณะกรรมการ

๒) พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบในประเด็นที่ดินตาบอด การขออนุญาตที่ดิน น.ส. ๓ [REDACTED] การขอทำถนนชั่วคราว และ อบต.ท่าสายลวดได้แก้ไขปัญหาคารก่อบทึงขยะให้แก่สมาชิกของผู้ร้องที่ได้รับผลกระทบจากการเพิกถอนสภาพที่ดินให้เป็นที่ดินราชพัสดุตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๗/๒๕๕๘ ใน SEZ ตาก แล้ว ในชั้นนี้จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่า การแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบจากการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากให้แก่ผู้ร้อง มีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ดี การดำเนินการกรณีทางเข้าออกที่ดินตาบอดของ [REDACTED] การพิจารณาออกโฉนดที่ดินของ [REDACTED] ซึ่งติดอยู่กับ SEZ ตาก และการพิจารณาคำขอทำถนนชั่วคราวของ [REDACTED] ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘ จึงมีมติ ดังนี้

๔.๑ กรณีการจ่ายเงินช่วยเหลือ [REDACTED] ให้ยุติเรื่อง ตามมาตรา ๓๙ (๑) ประกอบมาตรา ๓๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๒. กรณีการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผลกระทบด้านอื่น ๆ จากการจัดหาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตากให้แก่ผู้ร้อง ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องมีการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๓ ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ ดังนี้

๔.๓.๑ ให้ผู้ถูกร้องดำเนินการดังนี้

๑) เจรจากับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเรื่องทางเข้าออกที่ดินที่กลายเป็นที่ดินตาบอดให้แก่ประชาชน หากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยรับเงื่อนไขการเช่าและจัดทำสัญญาเช่า ให้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ในสัญญาให้ชัดเจน

๒) เร่งพิจารณาการยื่นขอทำประโยชน์ในพื้นที่ SEZ ตาก กรณี [REDACTED] ขอทำถนนชั่วคราว เพื่อบรรเทาผลกระทบในการสัญจรเข้าออกในที่ดิน

๓) เร่งพิจารณาตรวจสอบสถานะที่ดิน น.ส. ๓ [REDACTED] เพื่อให้กรมที่ดิน
ใช้ประกอบการพิจารณาการขออนุญาตที่ดินต่อไป

๔.๓.๒ ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพสร้างความตระหนักรู้เรื่องหลักการชี้แนะ
ของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (UNGPs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบสิทธิมนุษยชน
อย่างรอบด้าน (Human Rights Due Diligence: HRDD) รวมถึงแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับ
สิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖-
๒๕๗๐) แก่ผู้ถูกร้องและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่และ
อำนาจเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้การประกอบธุรกิจของภาคเอกชนเคารพสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ